



Thomas More Kempen  
Lerarenopleiding campus Vorselaar  
Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs  
Lepelstraat 2, 2290 Vorselaar  
Tel: +32 (0)14 50 81 60

Lesvoorbereiding

Student: <b>Aurélie Jacobs</b>	<input checked="" type="checkbox"/> Stage-oefenles
<b>3 Baso</b> tel.	<input type="checkbox"/> Proefles
E-mail:	<input type="checkbox"/> Observatie
Datum stage: Donderdag 9 november 2017	Uur: 10.20- 12.00
School: KVRI	
Klassengroep: 4 EC1	Aantal lln.: 25 leerlingen
Lokaal: TE 302	Vak: Nederlands
Mentor: Meneer J. V. Thielen	Docent: Meneer Carl Boel, Mevrouw T. Hines

**Lesonderwerp: Over de Mythe (Vraag 7 – Waarom hebben mannen een adamsappel?)**

### Bronnen

- De Ridder, F., De Roover, U., De Wachter, S., Smet, A., Van Damme, K., Van Herbruggen, K. et al. (2012). Netwerk TaalCentraal werkboek. Wommelgem: Uitgeverij Van In.
- De Ridder, F., De Roover, U., De Wachter, S., Smet, A., Van Damme, K., Van Herbruggen, K. et al. (2012). Netwerk TaalCentraal handboek. Wommelgem: Uitgeverij Van In.
- S.n. (2017). Een kauwgom blijft meer dan 7 jaar in je lichaam zitten. Gevonden op 1 november 2017 op internet: <https://www.een.be/over-eten/kauwgom-blijft-geen-7-jaar-lang-in-je-maag-zitten>.
- S.n. (2015). Was de eerste maanlanding fake? –Strikt geheim. Gevonden op 2 november 2017 op internet: <https://www.youtube.com/watch?v=96iR6jZrz0E>

## **Leerplan & Concrete lesdoelen**

### Leerplandoelstellingen

De leerlingen kunnen:

- kenmerken herkennen van fictionele teksten zoals: sprookje, mythe, sage, fabel, adolescentenroman, fantasy, sciencefictionverhaal, film, videoclip, videogames, stripvoëzie....

10 De leerlingen zijn bereid (ET 22\*):

- – te lezen;
- – gericht en efficiënt informatie te verzamelen over een bepaald onderwerp;
- – de verkregen informatie aan eigen kennis en inzicht te toetsen en te vergelijken met informatie uit andere bronnen;
- – hun persoonlijk oordeel over bepaalde teksten te formuleren;
- – een onbevooroordeelde leeshouding aan te nemen;
- – de aangeduide leesstrategieën toe te passen;
- – op de gekozen leesstrategie te reflecteren;
- – op de inhoud van een tekst te reflecteren.

### Concrete doelstellingen

- De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat een mythe is.
- De leerlingen kunnen het verschil uitleggen tussen ene klassieke en een moderne mythe.
- De leerlingen kunnen minstens 3 kenmerken van een klassieke mythe opsommen.
- De leerlingen kunnen een eigen voorbeeld van een klassieke mythe geven.
- De leerlingen kunnen een eigen voorbeeld van een moderne mythe geven.
- De leerlingen kunnen de betekenis van minstens 2 spreekwoorden en uitdrukkingen die op de mythen gebaseerd zijn geven.
- De leerlingen kunnen minstens 2 goden uit de Griekse mythologie benoemen en hun betekenis geven.
- De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom mythen ontstaan zijn.

Leerinhoud (+ timing)	Methode	Materiaal
<p><b>Oriëntatiefase ( 5 min)</b></p>	<p>Lkr: Goedemiddag allemaal, we starten de les met een kort filmpje. (<a href="https://www.een.be/over-eten/kauwgom-blijft-geen-7-jaar-lang-in-je-maag-zitten">https://www.een.be/over-eten/kauwgom-blijft-geen-7-jaar-lang-in-je-maag-zitten</a>)</p> <p><i>De klas bekijkt het filmpje. Na het filmpje worden er enkele vragen gesteld.</i></p> <p>Lkr: Wat dacht Kobe over de kauwgom?  Lln: Dat hij voor 7 jaar in het lichaam blijft?  Lkr: Was het gegeven van de kauwgom een waarheid of een mythe.  Lln: mythe</p> <p>Lkr: Wie geeft er een verklaring aan het feit dat dit een mythe is?  Lln: de dokter/ wetenschapper.</p> <p>Lkr: Welke betekenis zouden jullie aan een mythe geven?  Lln: Naar een als waar aangenomen verzinsel. Kobe dacht namelijk dat dit verzinsel waarheid was, hij nam het aan voor de waarheid.</p> <p>Lkr: Dit fenomeen kon de dokter duidelijk verklaren. Kennen jullie nog andere voorbeelden van verschijnselen die wetenschappers niet kunnen verklaren?  Lln: UFO'S</p> <p>Lkr: We gaan het vandaag hebben over de mythe. Meer bepaald over de klassieke mythen.</p>	<p>Filmpje  Ppt</p>

<p><b><u>Uitvoeringsfase (... min)</u></b></p> <p><b>Opdracht 1 en opdracht 2: verhaal Persephone</b></p> <p><i>Lezen van verhaal: 5 minuten</i>  <i>Komen tot theorie en invullen werkboek: +/- 7 minuten</i></p> <p>mythe is een verhaal dat een niet te vatten verschijnsel probeert te verklaren. Mensen hechtten er ooit geloof aan, maar de verklaring kon nooit wetenschappelijk bewezen worden. In het gewone taalgebruik verwijst het woord 'mythe' naar een als waar aangenomen verzinsel.</p>	<p>Lkr: Ik ga om te beginnen een verhaal voorlezen. Dit verhaal is een voorbeeld van een klassieke mythe. Vele aspecten die verwijzen naar de kenmerken van de mythe zitten in het verhaal verwerkt. Na het verhaal bespreken we klassikaal. We komen dan tot een definitie van wat een mythe nu juist is EN welke kenmerken er aan verbonden zijn.</p> <p><i>Het verhaal wordt voorgelezen. De leerlingen maken notities. Daarna worden er enkele vragen gesteld.</i></p> <p>Vragen:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Welk verschijnsel wordt in het verhaal weergegeven? - 4 seizoenen.</li> <li>2. Welke verklaringen geven ze hiervoor? - Het verdriet van Demeter = waardoor de seizoenen ontstaan.</li> </ol> <p>→ Definitie mythe met leerlingen overlopen.</p> <p>→ Puntje 5 op pagina 74 van het werkboek en de groene kader op pagina 75 van het werkboek worden ingevuld.</p>	<p>Ppt (vragen in PPT):</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wie zijn de personages?</li> <li>2. Waar en wanneer speelt het verhaal zich af?</li> <li>3. Wat proberen ze hier te verklaren?</li> <li>4. Let ook op andere aspecten. Bv. Is er een link met menselijke eigenschappen.</li> </ol> <p><b>Bordboek met oplossingen</b></p>
<p><b>Opdracht 3: 5 minuten</b></p> <p><i>Invullen van kader met kenmerken → klassikaal</i></p> <p>Kenmerken van een mythe:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Personages: Belangrijke rol voor goden en halfgoden (met</li> </ol>	<p>Lkr: De kader bij opdracht 3 is heel belangrijk, zet daar dus maar een uitroepteken bij/aan.</p> <p>Lkr: We gaan de kenmerken van de mythe in het kader invullen. Dat doen we aan de hand van het verhaal dat we net gehoord hebben.</p>	<p>Bordboek</p>

<p>goddelijke, maar ook heel menselijke eigenschappen)</p> <p>2. Ruimte: In het oude Griekenland, rond de Olympusberg. Geen concrete plaatsaanduidingen.</p> <p>3. Tijd: Een onbepaald tijdstip uit de klassieke oudheid.</p> <p>4. Functie/tekstdoel: Vooral de verklaringen van iets onverklaarbaars; natuurverschijnsel, het ontstaan van de wereld... Daarnaast een boodschap, les voor de luisteraar, de sterveling.</p>	<p><i>Het kader wordt klassikaal ingevuld.</i></p> <p>Vragen:</p> <p>1. Kijk nog eens terug naar het groene kader. Wie zijn de personages in de klassieke mythen?</p> <p>2. Waar en wanneer spelen de mythen zich af?</p> <p>3. Wat is de functie van de mythen? Denk terug aan de clue van het verhaal van Persephone.</p>	
<p><b>Extra bijlage: uitdrukkingen</b> Timing: 3 – 4 minuten</p>	<p>Lkr: Er zijn ook heel wat uitdrukkingen en spreekwoorden met een mythische oorsprong. Ik deel zo dadelijk een bijlage uit met een aantal uitdrukkingen op waarin een mythische oorsprong verscholen zit.</p> <p>Lkr: Jullie kennen ongetwijfeld allemaal het verhaal van het paard van Troje? Wat zou dan de uitdrukking: 'Het Trojaanse paard inhalen' willen zeggen?</p> <p>Lln: = zelf zijn vijand binnenbrengen, iets doen waarmee men zichzelf iets kwaads op de hals haalt.</p> <p>Lkr: Inderdaad. Op de bijlage staan dus allemaal zo van die uitdrukkingen die gebaseerd zijn op een mythe.</p> <p><i>Leerkracht haalt Damocles, Achilles en argusogen aan als voorbeelden.</i></p>	<p>Bijlage uitdrukkingen</p>

	<p>Je moet er een aantal van kennen, deze kunnen ook op de toets komen.</p>	
<p><b>Opdracht 4: verhaal Narcissus.</b> Timing: +/- 20 minuten</p>	<p>Lkr: Nu we de kenmerken van een klassieke mythe kennen, kunnen we deze ook eens gaan toepassen op een ander verhaal.</p> <p>Lkr: Als ik zeg: Zac Efron is een echte narcist. Wat bedoel ik daar dan juist mee?</p> <p>Lln: Hij is heel knap, maar hij weet het ook en zal zich daar ook zo naar gedragen.</p> <p>Lkr: Inderdaad. Dat is dan ook meteen de betekenis van het woord narcist. Een narcist is iemand die verschrikkelijk ijdel is. Vandaag de dag komen we dit ook wel eens tegen op sociale media. Heel wat narcisten zitten bijvoorbeeld op Instagram. Zo zijn er heel wat bv's of beroemdheden die niets liever doen dan foto's van in de fitness/ hun rijkdom op sociale media te plaatsen. Kennen jullie nog typetjes van die passen onder deze noemer?</p> <p>Lln: Fotomodellen, beroemdheden, fitnessmensen,....</p> <p>Lkr: Jullie gaan zo dadelijk de tekst van Narcissus lezen, maar we lezen eerst even klassikaal de eerste alinea.</p> <p><i>De leerkracht leest de eerste alinea.</i></p> <p>Lkr: Wat bedoeld de ziener/ de blinde profeet letterlijk met de zin? Wat bedoeld hij er figuurlijk mee? → je spiegelbeeld zien. Jezelf wel zien zitten, jezelf knap vinden.</p> <p>Lkr: Lees nu het hele verhaal van Narcissus en vul daarna per twee het kader op pagina 76 in je werkboek aan.</p>	<p>Foto Zac Efron. Bordboek</p>

	<p>Daarna zullen we verbeteren. = kenmerken mythe uithalen</p> <p><i>De leerlingen lezende tekst, vullen het kader aan en het kader wordt klassikaal verbeterd.</i></p> <p><i>Daarna worden de drie vragen bovenaan pagina 77 klassikaal opgelost.</i></p> <p><b>== 3 minuten pauze</b></p>	
<p><b>Opdracht 5 en opdracht 7</b> Timing: 3 minuten</p>	<p>Lkr: Het is de bedoeling dat jullie opdracht 5 en opdracht 7 tegen morgen voor bereiden, je maakt de oefeningen en brengt deze mee naar de les. Dan zullen we ze dan verbeteren.</p> <p>Lkr: Bij opdracht 5 is het de bedoeling dat je het scheppingsverhaal van de Maya's en het scheppingsverhaal van de de bijbel leest en de bijhorende vraagjes oplost, deze wijzen zichzelf wel uit. Je moet de gelijkenissen en de verschillen tussen deze twee verhalen geven.</p> <p>Lkr: Bij opdracht 7 moet je op een aantal vragen antwoorden, deze antwoorden zijn af te leiden uit te vraag. Anders kan je beroep doen op het internet.</p> <p>We zullen deze opdracht morgen verbeteren.</p>	
<p><b>Opdracht 6: Leesvaardigheid: beantwoord met behulp van de tekst een aantal vragen.</b> Timing: 10 minuten → niet doen, enkel bij extra tijd behandelen!!!!</p>	<p>Lkr: Een hoogleraar interculturele literatuurwetenschappen vergelijkt mythen van verschillende volkeren. Daar vertelt ze in een interview in jullie handboek meer over. Jullie mogen jullie handboek op pagina 33 er al bij nemen.</p> <p>Lkr: We gaan straks een antwoord zoeken op de vragen in jullie werkboek. We gaan als volgt te werk. De leerlingen van rij 1 zoeken een antwoord op vraag 1, De leerlingen van rij 2 op vraag 2, de leerlingen van rij 3 op vraag 4 en de leerlingen van rij 5 zoeken een antwoord op de vijfde vraag.</p>	

	<p>Op vraag 3 probeert iedereen ook een antwoord te zoeken.</p> <p>Lkr: Alle antwoorden vind je terug in de tekst.  Tip: vraag 1: regel 45 – 55  vraag 2: regel 55 – 65  vraag 3: 60 – 85  vraag 4: 60 – 85  vraag 5: 135 – 150</p> <p><i>De leerlingen maken de opdracht en de oefening wordt daarna klassikaal verbeterd.</i></p>	
<p><b>VRAAG 15</b>  <b>Opdracht 1: complottheorie</b>  Timing: 5 minuten</p>	<p>(De maanlanding in 1969 zou in scène gezet zijn in een tv-studio. De NASA had een succes nodig; daarom werd besloten om de wereld voor de gek te houden.)</p> <p>lkr: Er zijn natuurlijk vandaag de dag ook nog mythen. Deze mythe noemen we dan logisch de moderne mythen. Daar gaan we het nu nog even over hebben.</p> <p>lkr: We bekijken eerst een filmpje. Daarna lossen we enkele vragen op.</p> <p><i>De klas kijkt naar het filmpje en de bijhorende vragen worden opgelost.</i></p>	<p>Filmpje:  <a href="https://www.youtube.com/watch?v=96iR6jZrz0E">https://www.youtube.com/watch?v=96iR6jZrz0E</a></p>



<p><b>OPDRACHT 2</b>  Timing: 5 minuten  Klassikaal</p> <p>Theorie moderne mythe:  Een moderne mythe is een verhaal dat mensen verzinnen als uitleg voor een fenomeen dat 'op dat moment' niet echt verklaarbaar is of niet helemaal gewoon toeval lijkt. De goddelijke tussenkomst in de klassieke mythen komt in moderne mythen terug in een paranormaal jasje. Zo worden onverklaarbare fenomenen als bijvoorbeeld graancirkels toegewezen aan UFO's en aliens. Andere voorbeelden van moderne mythen zijn Bigfoot, de Bermudadriehoek en het monster van Loch Ness.</p>	<p><i>Opdracht 2 wordt klassikaal gemaakt.</i></p> <p>Lkr: Er is duidelijk een verschil tussen hedendaagse mythen en klassieke mythen. In de klassieke mythen draaide het om de goden en godinnen. Waarin draait het in de moderne mythe?</p> <p>Lln: Om het paranormale, buitenaards leven.</p>	
<p><b>Opdracht 3:</b>  De hedendaagse betekenis van het woord mythe  Timing: 5 minuten  Klassikaal</p>	<p><i>De documenten worden bekeken en de betekenis van het woord mythe wordt klassikaal achterhaald.</i>  = <b>enkel eerste fragment bespreken!</b></p>	
<p><b>Afrondingsfase (5 min)</b></p>	<p><u>Werkvorm: quiz</u>  Wie is de slimste mythekenner ter wereld?</p> <p><i>Elke leerling krijg een geplastificeerd bordje en per 2 een stift. Na het stellen van de vraag zetten ze hun antwoord op het bordje en houden ze het omhoog.</i></p>	<p>Ppt  Bordjes  Stiften  Doekjes</p>

	<b>Vragen:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- Wie zijn de personages in de klassieke mythen?</li><li>- Iemand die verliefd is op zichzelf is een....</li><li>- 9/11 is een voorbeeld van een .....</li><li>- onverklaarbare verdwijningen van boten en kleine schepen gebeuren in de.....</li><li>- Doel van de klassieke mythe</li></ul>	
	Vergeet opdracht 5 en 7 niet voor te bereiden tegen morgen! 7 enkel voorbereiden als er genoeg tijd is om deze ook nog te verbeteren.	

## Bordplan (bijlage)

# DE MYTHE VAN PERSEPHONE

Ik ga jullie zo dadelijk een verhaal vertellen. Het verhaal van Demeter en Persephone. Dit verhaal is een voorbeeld van een klassieke mythe. Probeer tijdens mijn verhaal wat notities te nemen, alle aspecten die verwijzen naar de kenmerken van een mythe, zitten hierin verwerkt. De volgende vragen kunnen jullie een wegwijs geven. (ppt)

1. Wie zijn de personages?
2. Waar en wanneer speelt het verhaal zich af?
3. Wat proberen ze hier te verklaren?
4. Let ook op andere aspecten.

Dit verhaal gaat over Persephone. Ze was de dochter van Demeter, godin van de landbouw en het graan en Zeus, de oppergod. Zeus zijn vrouw was Hera, godin van het huwelijk en de geboorte. Van deze figuren zijn ook Romeinse varianten, namelijk Ceres (demeter) en Jupiter (Zeus).

Op een zomerdag in het oude Griekenland was Persephone, de Godin van de Lente, bloemen aan het plukken met haar vriendinnen. Tussen de vele bloemen stond één bloem die anders was dan de rest, en al gauw was Persephone's aandacht getrokken. Wat ze echter niet wist was dat Hades, de god van de Onderwereld, deze bloem had gecreëerd om Persephone naar de onderwereld te halen. Hij was namelijk radeloos verliefd op Persephone, maar wist dat zo'n lief en onschuldig meisje nooit vrijwillig mee zou afrijzen naar de duistere onderwereld. De bloem was zó onweerstaanbaar mooi, dat Persephone zich niet in kon houden en zich uitstreckte om de bloem te plukken voor haar moeder Demeter. Op dat moment spleet de aarde onder haar voeten open. In een fractie van een seconde kwam Hades te voren, en met een ruk trok hij Persephone op zijn span met zwarte paarden. De spleet in de aarde sloot weer, en niets wees erop dat Persephone daar ontvoerd was.

Demeter begon verwoed naar haar dochter te zoeken. Ze was intens verdrietig en weigerde haar taken als godin van de Vruchtbaarheid, en daarmee van de Groei en Vruchtbaarheid, uit te voeren. De aarde verdorde, en voor het eerst werd het winter.

De mensen konden hun graan niet meer oogsten, hun voorraadschuren raakten leeg en al snel brak er paniek uit. Zeus, de oppergod en vader van Persephone, kon het leed op aarde niet langer aanzien en spoedde zich naar Demeter om te proberen haar verantwoordelijkheden als godin duidelijk te maken. Maar de waanzinnige Demeter was voor geen rede vatbaar en dus zat er voor Zeus niks anders op om zijn machtige broer Hades op het matje te roepen.

Hades vertelde Zeus dat de ontvoering niet meer ongedaan gemaakt kon worden. Hij had Persephone namelijk een hap van een granaatappel laten eten. De pitten van deze granaatappel bevatten de kracht om de geheimen van de onderwereld kenbaar te maken aan Persephone, en dienden tegelijkertijd tot bevestiging van het huwelijk tussen Hades en Persephone. Het zou dus onmogelijk zijn voor de arme Persephone om de onderwereld voorgoed te verlaten.

Zeus liet het hier niet bij zitten, en dwong Hades tot een compromis. Persephone mocht voortaan in de lente en zomerperiode terugkeren naar het rijk van haar moeder, zodat ze er zorg voor kon dragen dat het koren weer kon groeien en de oogst werd binnengehaald. Maar als de schuren waren gevuld, keerde ze terug naar de onderwereld waar ze zich verenigde met haar man. Zo groeide ze zowel in haar rol van godin van de Lente én godin van de Onderwereld en begon ze steeds meer te middelen in zaken van leven en dood.

Gedurende de tijd dat Persephone bij haar moeder is, bloeit de aarde als nooit tevoren. Maar zodra Persephone afzakt naar de onderwereld, is haar moeder vol van verdriet en verdort de aarde weer. Dit fenomeen kennen wij in onze tijd nog als onze seizoenen.